

Modernizációs stratégiák a közoktatásban

A kompetencia alapú oktatás esélyei

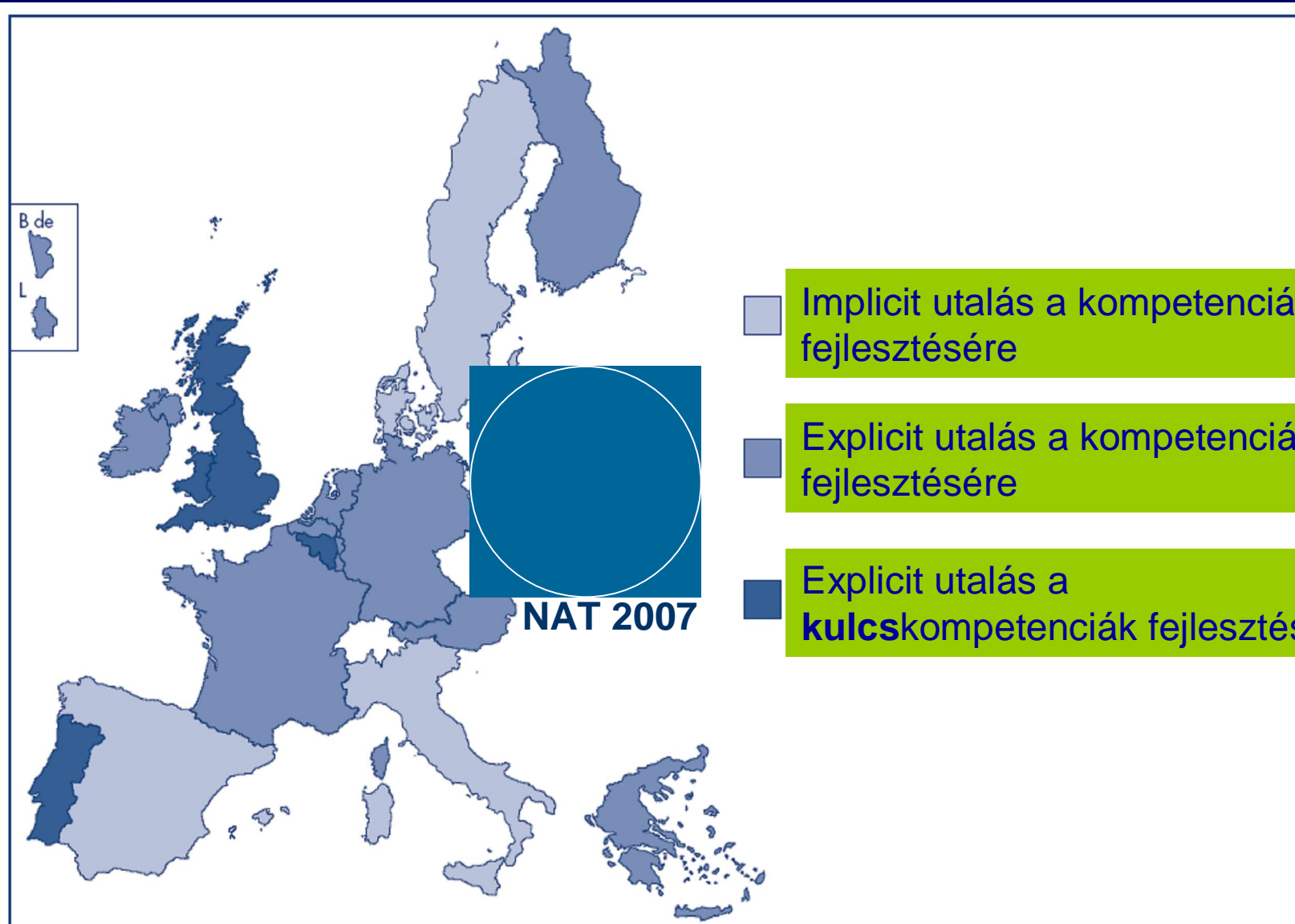
---

dr. Pála Károly

2007

Kompetenciák bővítésében

Helyzetkép 2002, 2007

Eurydice, the information network on education in Europe 2002

Kulcskompetenciák

NAT
2007

1. Anyanyelven folytatott kommunikáció
2. Idegen nyelvi kommunikáció
3. Matematikai alapvető kompetencia, természettudományos kompetencia
4. Digitális kompetencia
5. A tanulás (meg)tanulása
6. Interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetencia
7. Vállalkozói kompetencia
8. Kulturális kifejezőkészség

„A nem szakrendszerű
oktatásban a Nemzeti
alaptantervben
meghatározott
kulcskompetenciák
fejlesztése folyik.”
Kt. 121. § (34)

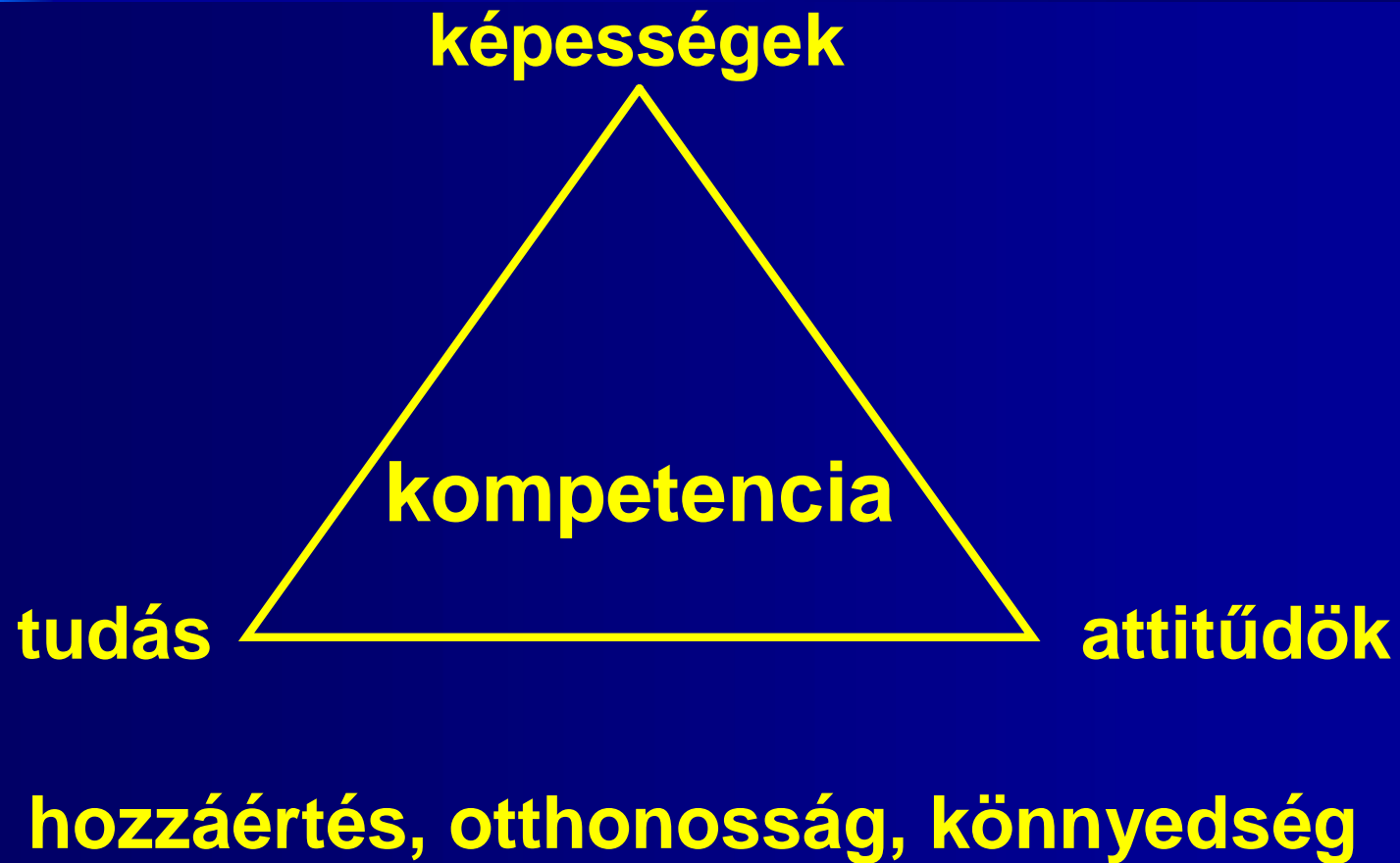
1. Anyanyelvi kommunikáció
2. Idegen nyelvi kommunikáció
3. Matematikai kompetencia
4. Természettudományos kompetencia
5. Digitális kompetencia
6. A hatékony, önálló tanulás
7. Szociális és állampolgári kompetencia
8. Kezdeményzőképesség és vállalkozói kompetencia
9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség

1-4. évf + 5-6. évf. 25-50%

Oktatás és képzés 2010

Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról (2006 december)

A tudás és a kompetencia

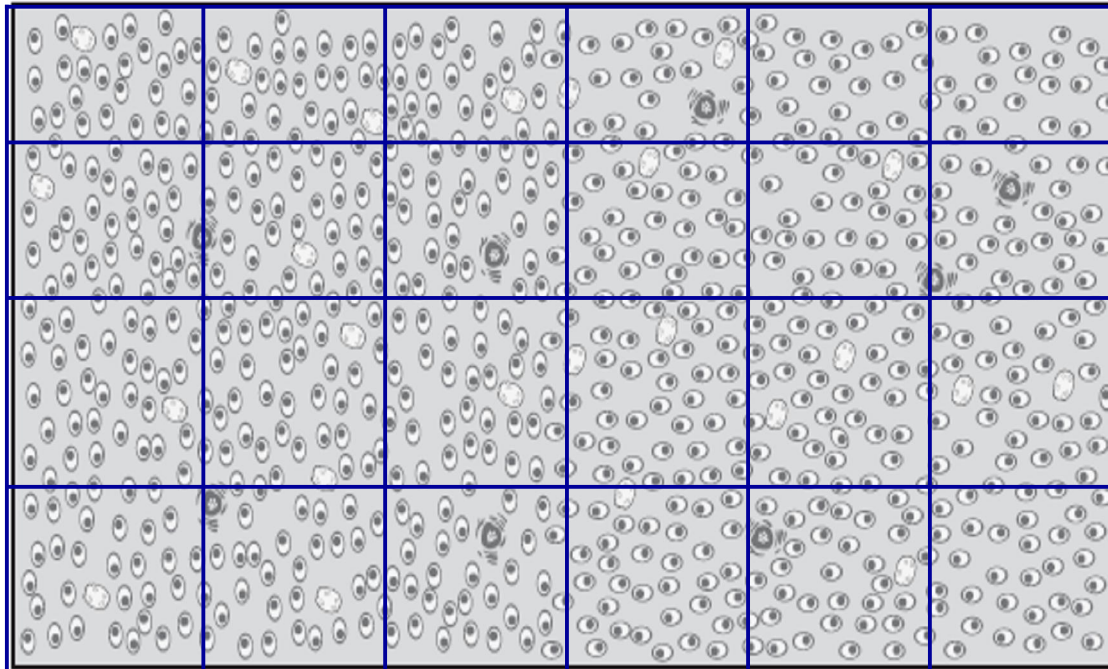
az ismeretek megszerzése, megszervezése, alkalmazása

- deklaratív tudás: tudni, hogy **mit** (know what)
  - adatok, konkrét ismeretek, tények
- procedurális tudás: tudni, hogy **hogyan** (know how)
  - a megszerzett ismeretek alkalmazása különböző helyzetekben, kontextusokban
- a tudás forrása: tudni, hogy **kitől** (know who)
- a tudás indokoltsága: tudni, hogy **miért** (know why)

Lundvall, Johnson: The Learning Economy 1994

Kitérő: példázat az attitűdről

Az alábbi ábrán egy vérminta mikroszkopikus képét látod.

Jó válasz: 18,4%

Részből jó: 4,2%

Rossz válasz: 18,8%

Nem válaszolt: 58,6%

Írj le egy módszert arra, hogyan tudnád megbecsülni, hogy összesen hány sejt látható a mikroszkopikus képen! Módszered lépéseit írd le részletesen!

Az intelligencia és a kompetencia

A többszörös intelligencia

- verbális/nyelvi: mondd ki!
- logikai/matematikai: számold ki!
- vizuális/térbeli: rajzold le!
- testi/kinesztéziás: táncold el!
- zenei: énekeld el!
- interperszonális (személyközi): szervezd meg!
- intraperszonális (személyes): értékeld!
- praktikus (gyakorlati): fedezd fel!

Howard Gardner: Frames of Mind 1983; Multiple Intelligences, 1993

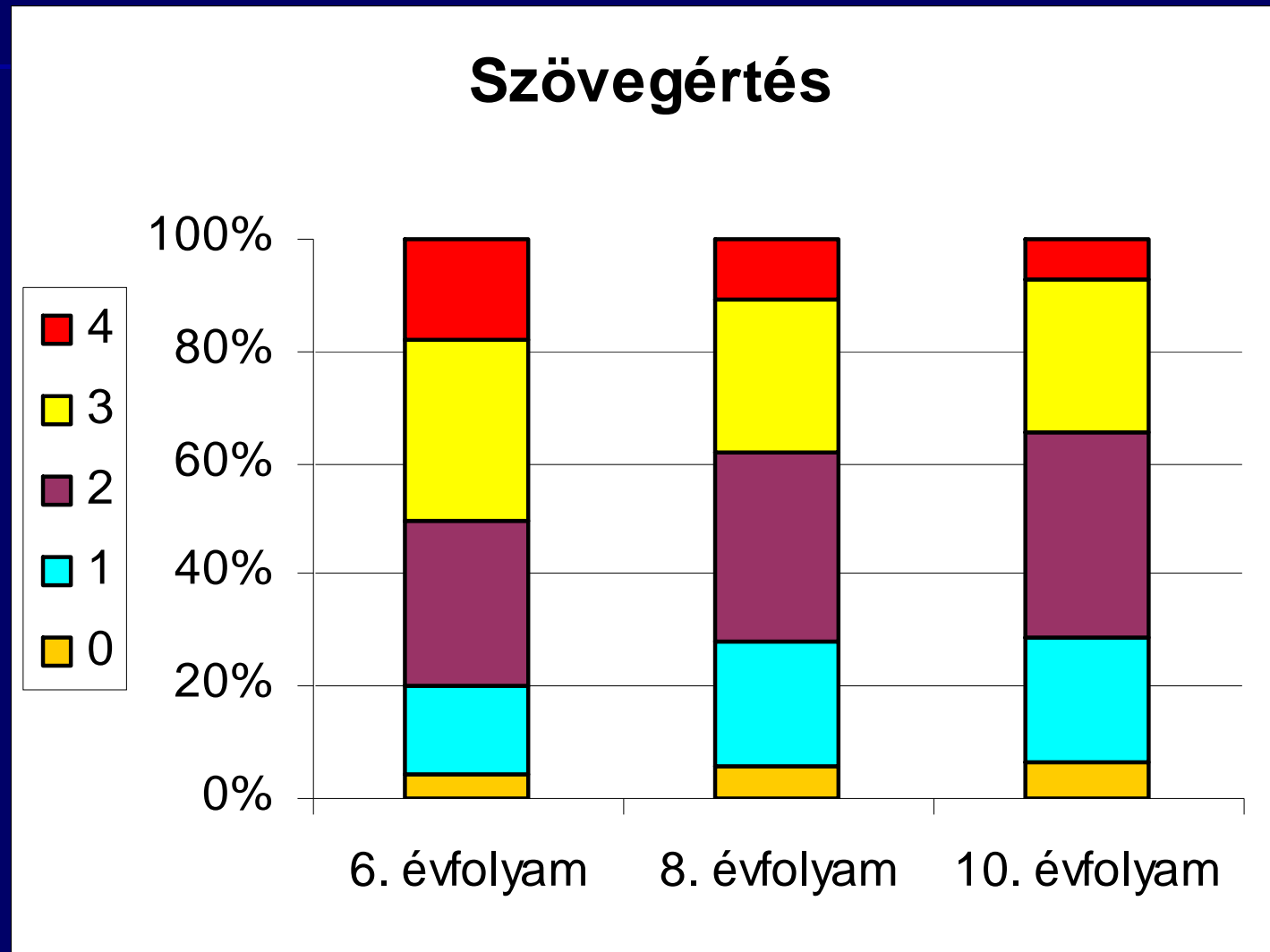

Kompetenciák a gyakorlatban

Tendenciák a 21. század elején

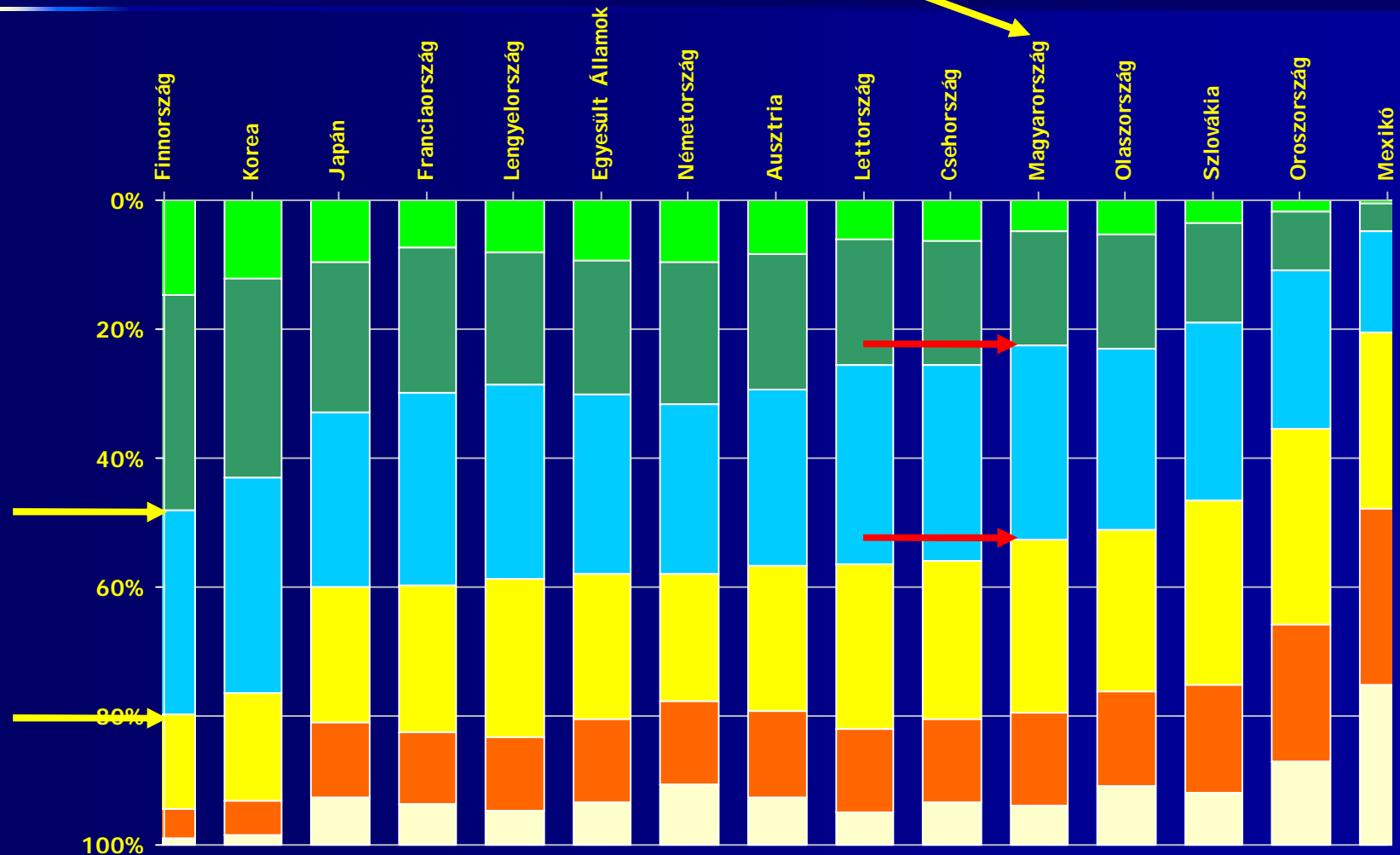
Országos kompetenciamérés 2006

A diákok százalékos aránya az egyes képességszinteken

PISA 2003

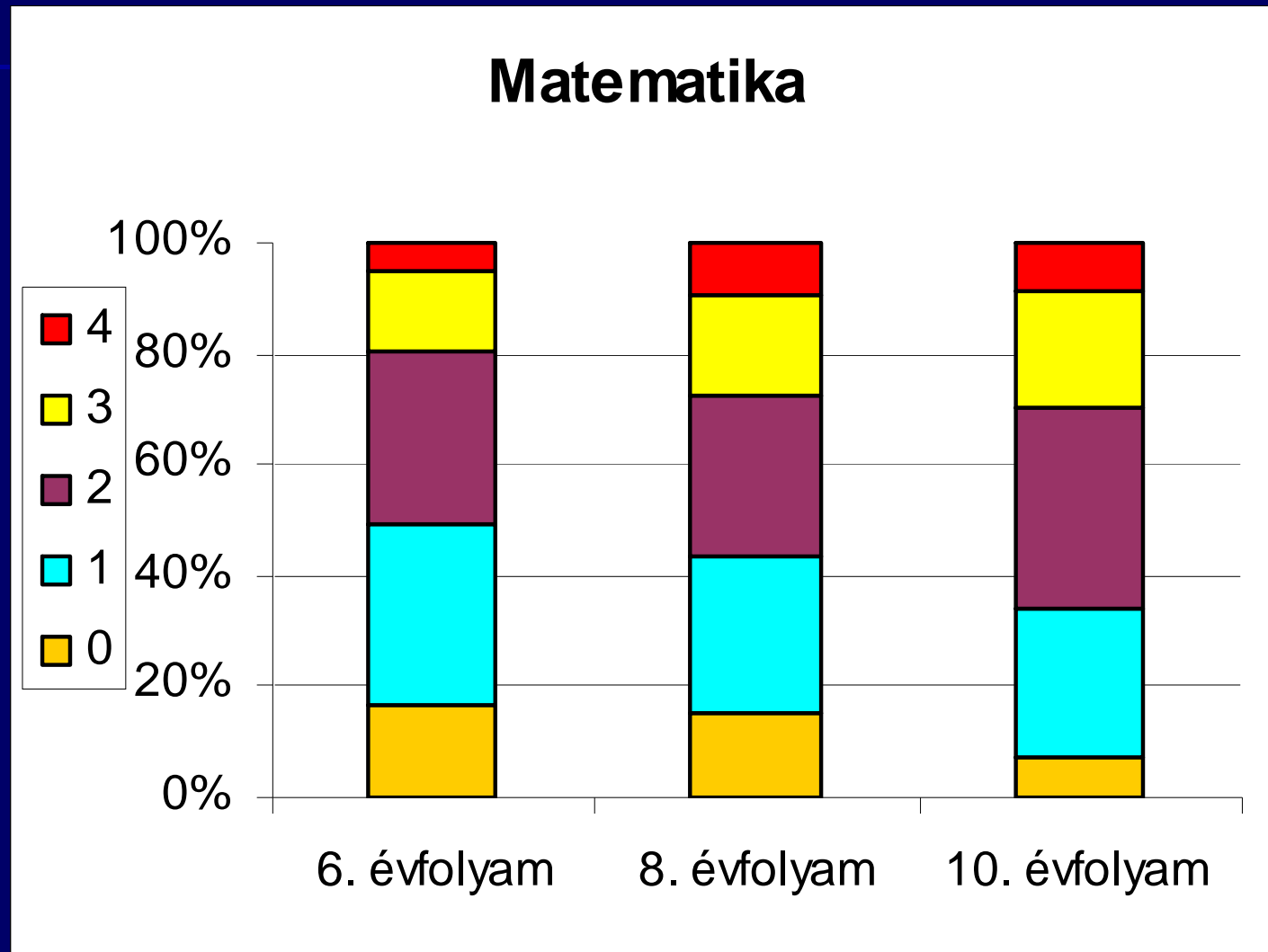
A diákok százalékos aránya az egyes szövegértés képességszinteken

Forrás: OECD (2004), *Learning for tomorrow's world: First results from PISA 2003*, Table 6.1, p.443.

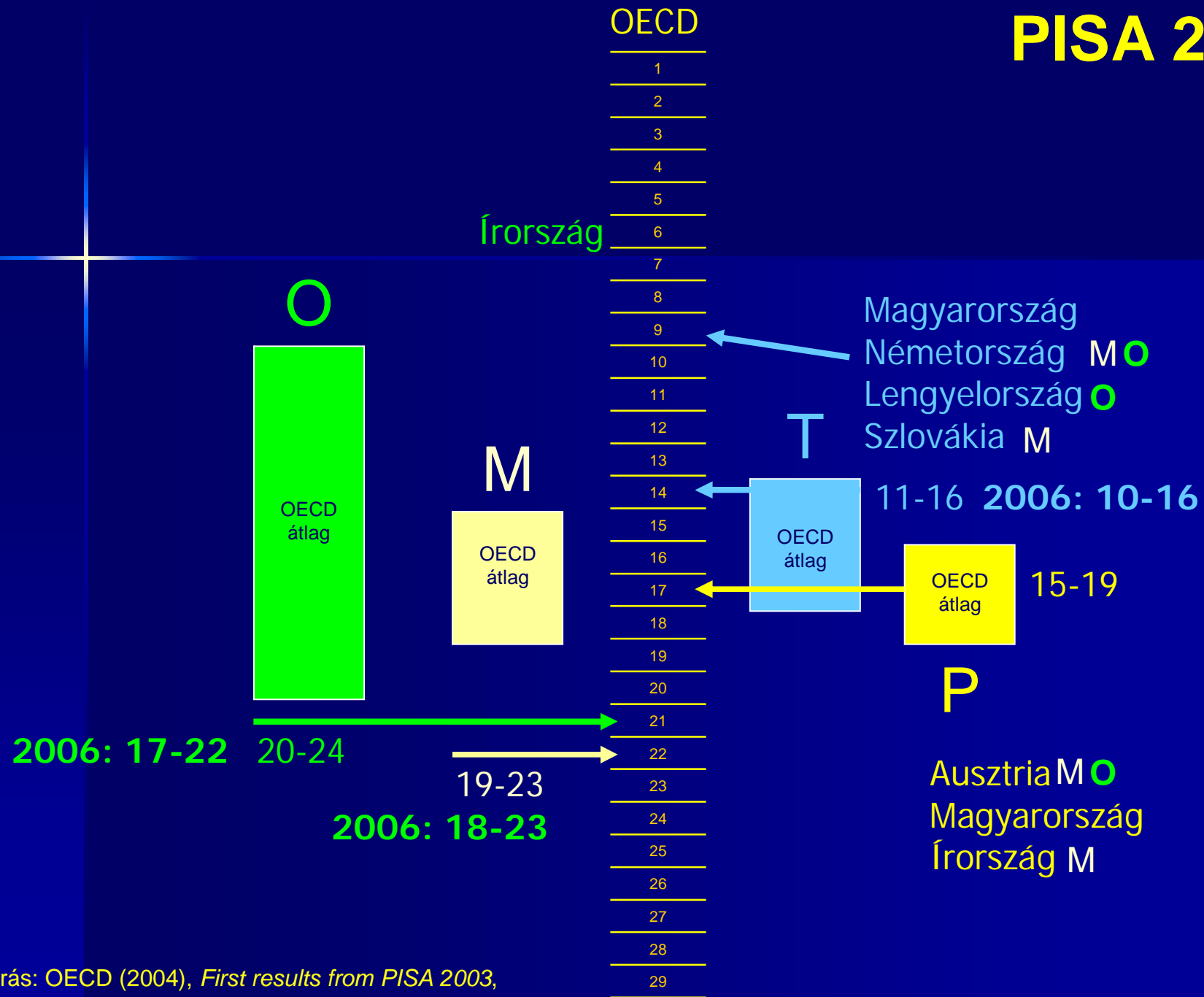
Országos kompetenciamérés 2006

A diákok százalékos aránya az egyes képességszinteken

www.kompetenciameres.hu

PISA 2003

Forrás: OECD (2004), *First results from PISA 2003*, Executive Summary

Tantárgyak hatalma – tantárgyak alkonya (?)

A komplex problémamegoldás képessége

- kognitív eljárások alkalmazása
- reális (életszerű) helyzetekben
- keresztantervi kontextusban
- nem az iskolai tantárgyakban tanultak reprodukciója
- nem nyilvánvaló (algoritmussal megoldható) problémák

azonosítás ⇔ megértés ⇔ reprezentáció ⇔ megoldás ⇔
kommunikálás

Pólya György: A problémamegoldás iskolája. 1979.; PISA 2003

Paradigmaváltás

A kompetenciafejlesztés alapfeltételei

- **tanulóközpontú pedagógiai gyakorlat**
  - differenciált módszertan
  - személyre szabott tanulási utak
  - önszabályozó stratégiák kialakítása
- **változatos tanulásszervezési megoldások**
  - tevékenységre épülő tanulói szerepek
  - kooperatív technikák
- **megváltozott pedagógus-szerep (adaptáció)**
- **befogadó iskola (változásmenedzsment)**

**„Egy sikeres oktatási rendszer
önmagában ugyan nem garantálja a
gazdasági fellendülést, ám minden
bizonnyal egyik előfeltételének
tekinthető.”**

Michael Barber (1997)

karoly.pala@t-online.hu